

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ

ЦЭРГИЙН САХИЛГЫН ШИЙТГЭЛ

**ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИД ОНОГДУУЛАХ
САХИЛГЫН ШИЙТГЭЛ**

26. Цэргийн дүрэм, тангараг, ангийн дотоод журмыг зөрчсөн, захирагч / дарга/-ийн тушаалыг биелүүлээгүй цэргийн алба хаагчийн үйлдэл, эс үйлдэхүйг сахилгын зөрчил гэнэ.

27. Сахилгын зөрчил гаргасан цэргийн алба хаагчид захирагч /дарга/-аас оногдуулсан арга хэмжээг сахилгын шийтгэл гэнэ.

28. Сахилгын зөрчил гаргасан цэргийн алба хаагчид захирагч /дарга/-аас цэргийн сахилгыг зөрчсөн үйлдэл болон албан үүргээ хангалтгүй биелүүлснийг үндэслэн цэргийн дүрмийг чанд сахиулж, зөрчил дутагдлыг таслан зогсоох, цаашид зөрчил дутагдлыг гаргуулахгүй байх зорилгоор сахилгын зөрчил гаргасан цэргийн алба хаагчид эрх бүхий албан тушаалтан сахилгын шийтгэл оногдуулна.

29. Цэргийн алба хаагчид оногдуулах сахилгын шийтгэл нь зөрчлийн шинж, учруулсан хохирол, гэм буруутай үйлдэлд нь тохирсон байна.

**ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИД ОНОГДУУЛАХ
САХИЛГЫН ШИЙТГЭЛИЙН ХЭЛБЭР**

30. Хугацаат болон гэрээт цэргийн албаны байлдагч, түрүүч, цэргийн сургуулийн сонсогч, сурагч нарт дараах сахилгын шийтгэлийг оногдуулна:

30.1 сануулах;

30.2 түр чөлөөг хасах;

30.3. албан тушаалаас бууруулах;

30.4. ахлах байлдагч, дэд түрүүч, түрүүч, ахлах түрүүч цолыг хураах;

30.5. 10 хүртэл хоног тусгаарлан саатуулах;

31. Энхийг дэмжих ажиллагаанд үүрэг гүйцэтгэж буй цэргийн багийн захирагч дараах төрлийн сахилгын шийтгэл оногдуулна:

31.1. сануулах;

31.2. ажиллагааны албан тушаалдаа дүүрэн тэнцэхгүй байгааг сануулах;

31.3. ажиллагааны албан тушаалыг бууруулах;

31.4. 3 хүртэл хоног тусгаарлан саатуулах;

31.5. албан тушаалын үндсэн цалинг 2 сар хүртэл хугацаагаар 20 хүртэл хувиар бууруулах саналыг холбогдох дээд шатны байгууллагад хүргүүлж шийдвэрлүүлэх, тухайн ЦАХ-ийн хувийн хэрэгт нь тэмдэглүүлэх;

32. Цэргийн жинхэнэ болон цэргийн гэрээт албаны офицер, ахлагчид хууль тогтоомжид зааснаас гадна дараах сахилгын шийтгэлийг оногдуулна.

32.1. сануулах;

32.2. 3 хүртэл хоног тусгаарлан саатуулах;

32.3. албан тушаалын үндсэн цалинг 2 сар хүртэл хугацаагаар 20 хүртэл хувиар бууруулах;

32.4. албан тушаалдаа дүүрэн тэнцэхгүй байгааг сануулах;

33. Сахилгын шийтгэлийг заавал дэс дараалан хэрэглэх шаардлагагүй бөгөөд холбогдох албан тушаалтны саналыг үндэслэн сахилгын шийтгэлийг оногдуулна.

ЗАХИРАГЧ НАРААС САХИЛГЫН ШИЙТГЭЛ ОНОГДУУЛАХ ЭРХ, ЭДЛҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Цэргийн сахилгын дүрмийн 30 дугаар зүйлийн 30.1, 30.2, 31 дүгээр зүйлийн 31.1-д заасан шийтгэлийг алба хаагчид оногдуулах саналыг шадар захирах дарга нь захирагдах эрэмбийг баримтлан шууд захирах даргад уламжлах ба оногдуулсан шийтгэлийг бие бүрэлдэхүүний өмнө амаар танилцуулна.

Цэргийн сахилгын дүрмийн 30 дугаар зүйлийн 30.3, 30.4, 30.5, 31 дүгээр зүйлийн 31.2, 31.3, 31.4, 31.5-д заасан шийтгэлийг алба хаагчид оногдуулах саналыг тухайн нэгж, салбарын шадар захирах дарга нь захирагдах эрэмбийг баримтлан шууд захирах даргад уламжлан, ангийн захирагчийн тушаалаар баталгаажуулж, нийт бие бүрэлдэхүүнд уншиж танилцуулна.

34. Байлдагч, түрүүч албан үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн, сахилгын зөрчил гаргасан тохиолдолд анги, салбарын байрлалаас гадагш явах түр чөлөөг хасна.

35. Албан үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн, сахилгын зөрчил удаа дараа /2 ба түүнээс бага/ гаргасан хугацаат болон цэргийн гэрээт албаны түрүүч нарт албан тушаал бууруулах шийтгэл оногдуулна.

Албан үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн, сахилгын зөрчил гаргасан офицер, ахлагч /цэргийн гэрээт алба хаагч/-д албан тушаалдаа дүүрэн тэнцэхгүй байгааг сануулах шийтгэл оногдуулна.

36. Цэргийн жинхэнэ албаны болон цэргийн гэрээт албаны офицер, ахлагч дур мэдэн ангийн байрлалыг орхин явсан, эсхүл амралт, чөлөөгөөр яваад эргэж ирээгүй нь ажлын дараалсан 3 хоногоос хэтэрсэн тохиолдолд Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан цэргийн албанаас оргон зайлах гэмт хэрэгт шалгуулахаар хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлнэ.

Цэргийн алба хаагчийн Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай үйлдэл, эс үйлдэхгүйг шалгуулахаар хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлж, эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэрээр албан тушаалаас нь түдгэлзүүлнэ.

Гадаадын улс оронд суралцах болон энхийг дэмжих ажиллагаанд үүрэг гүйцэтгэх үедээ Монгол Улсын хууль тогтоомж, цэргийн дүрэм зөрчсөн цэргийн алба хаагчид холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу сахилгын шийтгэл оногдуулна. Хэрэв гаргасан сахилгын зөрчил нь гэмт хэргийн шинжтэй бол цэргийн багийн захирагч гомдол, мэдээллийг шалгаж, хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлнэ.

Энэ нь гадаад улсын иргэн, эсхүл эд хөрөнгөтэй холбоотой бол олон улсын гэрээнд заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

37. Байлдааны жижүүрлэлт, харуул, хоногийн манааны үүрэг гүйцэтгэж байхдаа сахилгын зөрчил гаргасан цэргийн алба хаагчийг солих буюу халалцсаны дараа сахилгын шийтгэл хүлээлгэнэ.

38. Сахилгын зөрчлийг илрүүлснээс хойш 1 сар, зөрчил гаргаснаас хойш 6 сар өнгөрсөн бол сахилгын шийтгэл оногдуулж болохгүй.

39. Сахилгын шийтгэлийг үндэслэлгүй оногдуулах, цэргийн алба хаагчийн нэр хүндийг гутаах, ширүүн догшин бүдүүлгээр харьцах, хамт олноор нь залхаахыг хатуу хориглоно.

40. Сахилгын шийтгэлийг нэн даруй эдлүүлнэ. Хүндэтгэн үзэх

шалтгаанаар сахилгын шийтгэлийг эдлүүлээгүй тохиолдолд тухайн цэргийн алба хаагчийн хувийн хэрэг, алба хаах бүртгэлд тэмдэглэл хийнэ.

41. Сахилгын шийтгэлийг хүндэтгэх шалтгаангүйгээр эдлүүлээгүй гэм буруутанд хариуцлага хүлээлгэнэ.

42. Сахилгын шийтгэл оногдуулснаас хойш офицер, ахлагч 12 сарын хугацаанд дахин сахилгын шийтгэл хүлээгээгүй бол сахилгын шийтгэлгүйд тооцно.

43. Сахилгын шийтгэл хүчингүйд тооцох эрхийг уг шийтгэл хүлээлгэсэн захирагч эдэлнэ. Сахилгын шийтгэл үндэслэлгүй нь тогтоосон тохиолдолд ахлах дарга шийтгэлийг хүчингүй болгоно.

Шийтгэлийн хугацаанд албан үүрэг биелүүлэхдээ онцгой амжилт гаргаж, сайшаал хүртсэн цэргийн алба хаагчийн сахилгын шийтгэлийг хүчингүйд тооцно.

44. Цэргийн алба хаагч өөрт хүлээлгэсэн сахилгын шийтгэлийг үндэслэлгүй, буруу шийтгэгдсэн гэж үзвэл энэ тухай гомдлоо тухайн шийдвэрийг мэдсэн өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор дээд шатны ахлах даргад гаргаж болно. Гомдлыг “Цэргийн дотоод албаны дүрэм”-ийн 13 дугаар хавсралтад заасан журмын дагуу шийдвэрлэнэ.

“Цэргийн хүрээ, хотхоны дарга, аймаг, нийслэлийн Цэргийн штабын дарга нь цэргийн хүрээ, хотхон, аймаг /хот/-ийн нутаг дэвсгэрт амралт, чөлөө, албан томилолт, ажлаар яваа цэргийн алба хаагч сахилгын зөрчил гаргасан тохиолдолд энэ дүрмийн 30 дугаар зүйлийн 30.1, 32 дугаар зүйлийн 32.1-д заасан шийтгэлийг оногдуулах эрхтэй.

Дээр дурдсан дарга нар сахилгын шийтгэл оногдуулсан тухайгаа зөрчил гаргасан цэргийн алба хаагчийн амралт, чөлөөний болон томилолтын хуудсанд зохих тэмдэглэл хийж, ангийн захирагчид мэдэгдэнэ.

ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИЙГ ТУСГААРЛАН СААТУУЛАХ ЖУРАМ

45. Тусгаарлан саатуулах шийтгэл хүлээсэн цэргийн алба хаагчид уг шийтгэлийг эдлүүлж болох эсэх талаар эмчийн дүгнэлт гаргуулах, хувийн бэлтгэл хийлгэх, биед нь байгаа зэвсэг, галт хэрэглэл, эд зүйл, мөнгө, баримт бичгийг хураан авч бүртгэн хадгалах ажлыг дараах албан тушаалтан хариуцна:

45.1 түрүүч, байлдагчийг-рот /батарея/-ын жагсаалын дарга;

45.2 цэргийн гэрээт албаны байлдагч, түрүүчийг салбар /батарея/-ын захирагч;

45.3 дунд офицер, ахлагчийг-ангийн захирагчийн нэгдүгээр орлогч, штабын дарга, эсхүл түүний томилсон албан тушаалтан;

45.4 ахлах офицерыг-ангийн захирагчийн нэгдүгээр орлогч, штабын дарга. Харин цэргийн хүрээ, хотхоны тусгаарлан саатуулах байранд тусгаарлан саатуулагдсан цэргийн алба хаагчийн хувьд дээрх асуудлыг “Цэргийн хүрээний ба харуулын албаны дүрэм”-ээр зохицуулна.

46. Цэргийн алба хаагчийн тусгаарлан саатуулах хуудсыг шийтгэл хүлээлгэсэн дарга бичиж гарын үсэг зурах бөгөөд тусгаарлан саатуулах байранд оруулахын өмнө тусгаарлан саатуулах хуудсыг ангийн захирагчийн нэгдүгээр орлогч, штабын дарга баталгаажуулна /2 дугаар хавсралт/.

47. Тусгаарлан саатуулах шийтгэл эдлэх цэргийн алба хаагч нь тусгаарлан саатуулах байранд өдөр тутмын болон ажлын хувцастай байна.

48. Тусгаарлан саатуулах байранд тусгаарлан саатуулагдагчийг хүргэх, хүлээлгэн өгөх, саатуулах, суллах журмыг “Цэргийн хүрээний ба харуулын албаны дүрэм”-д заасны дагуу гүйцэтгэнэ.

49. Прокурорын байгууллагаас зөвшөөрөл олгосон тусгаарлан саатуулах байранд цэргийн алба хаагчийг тусгаарлан саатуулах шийтгэл эдлүүлнэ.